

na to musely býti vynaloženy, kdyby se k tomu oněch cizích nebylo použilo. Pak by v případě přijetí peněz individualisovaných příjemce, byť bezelstný, nebyl jen tehdy k náhradě povinen, kdyby je ztratil nebo mu byly ukradeny neb zhořely a pod., neboť pak by obohacen nebyl a musil by si to přičísti plátce sám, že platil nedluh, ať už omyl svůj musí si přičísti za své zavinění anebo jako neštěstí. Kondikce tedy trvá i v souzeném případě, kondikce se však promlčuje, jak je všeobecně známo, podle všeobecného pravidla teprv v 30 letech, neboť nejde tu o žalobu o náhradu škody, kterou druhý způsobil, na kterýž případ jediné se vztahuje kratší tříletá lhůta, nýbrž o náhradu škody, kterou si plátce sám způsobil, ale ovšem tak, že tím byl druhý obohacen, pročez právě je povinen náhradou, ovšem pod podmínkou, že o obohacení to jako držitel bezelstný v mezidobí nepřišel.

Čís. 7882.

Dodavatel vína z historických zemí na Slovensko ručí odběrateli bezvýhradně při nejmenším za to, že víno, které prodává pro jeho hostinskou živnost k dalšímu zcizení pro spotřebu na Slovensku, jest prodejně, nejsouc podle zákonných předpisů tam platných vyloučeno z obchodu.

(Rozh. ze dne 16. března 1928, Rv II 573/27.)

Žalující, moravská firma, domáhala se na hostinském na Slovensku zaplacení za dodané palestinské víno. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolání opřené toliko o dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c. ř. s., namítá především, že případ neměl býti posuzován podle práva platného na Slovensku, neboť, i když smlouva byla uzavřena na Slovensku, došlo podle doložky na faktuře, jež zůstala nepozastavena, platně k ujednání splniště v Moravské Ostravě, což prý má význam i po stránce hmotněprávní potud, že z této smlouvy o splništi je zároveň usuzovati také na to, že se strany dohodly na tom, by tato právní věc byla posuzována podle práva platného pro místo splnění. Dlužno-li věc posuzovati podle práva zdejšího, neobstojí prý názor odvolacího soudu, že dodané víno není vůbec obchodním zbožím, ježto umělé víno v té kvalitě, jak je zjistil ústav pro zkoumání potravin v Bratislavě, není v oblasti zdejšího práva zapovězeno, nýbrž dovoleno a důsledkem toho jest obchodním zbožím. Náзору tomu nelze přisvědčiti a dovolatelka jest na omylu, míníc, že by pod záštitou zdejšího práva uniknouti mohla oně hlavní námitce, že dodala žalovanému zboží, jež podle zákonných předpisů území, kam bylo určeno, nemohlo býti ani předmětem platné smlouvy. Z toho jest žalobkyně práva a odpovídá i tehdy, když by se jinak právní případ posuzovati měl podle práva zdejšího, neboť, jak jest nesporno, byla smlouva uzavřena na Slovensku tamním obchodním zástupcem ža-

lující firmy pro kupce majícího bydliště a hostinskou živnost na Slovensku a bylo jemu víno prodáno právě pro tuto jeho hostinskou živnost k dalšímu zcizení v ní. Žalující firma, která prodává víno a lihoviny ji vyráběné též na Slovensko a tam má svého obchodního zástupce, jest zajisté povinna obeznámiti se se zákonnými předpisy pro tento obor obchodní živnosti platnými a jest zvráceným její stanovisko, že není věcí její, bylo-li žalovanému dodané víno na Slovensku dovoleno a tudíž prodejno, nýbrž že to bylo věcí žalovaného. Než dovolatelka přehlíží, že žalovaný jako pouhý odběratel vína o způsobu přípravy jeho nemohl zajisté míti ty vědomosti, které měla žalující strana jakožto výrobkyně vína toho. Vzhledem k tomu ručila žalující firma žalovanému bezvýhradně při nejmenším za to, že víno, které prodává pro jeho hostinskou živnost k dalšímu zcizení pro spotřebu na Slovensku, jest prodejné, totiž že není podle zákonných předpisů tam platných z obchodu vyloučeno; požadavek, by prodaná věc byla způsobilá k právnímu obchodu tam, kam byla určena, byla přece podstatnou podmínkou smlouvy a nebyla-li tato podmínka smluvní splněna, nelze vůbec ani mluvit o smlouvě platné (§ 311, 880, 1048, 1051 obč. zák.). V tomto ohledu není rozdílu mezi právem zdejším a právem na Slovensku platícím. Pokud dovolání uvádí, že žalující firma ručí jenom za kvalitu vína v době odeslání, nikoli však za kvalitu jeho při jeho zkoumání zjištěnou, a tím snad naznačuje, že závadná kvalita byla vínu dodána teprve po odevzdání jeho žalovanému, netřeba se touto námitkou dále obírat, ježto nižší soudy zjišťují, že víno bylo žalující firmou žalovanému dodáno v tom způsobu, jak bylo později vinařským ústavem státních výzkumných ústavů zemědělských zjištěno; žalobkyně ostatně sama doznává, že šlo o víno u ní slazené a připravené přidáním líhu, a popírá jenom, že použila k slazení sacharosy a ku jeho zbarvení dehtového barviva. Ježto je tedy prokázáno, že žalující strana dodala žalovanému víno, které podle zákonných předpisů na Slovensku platných jest z obchodu vyloučeno, jest smlouva v této příčině nicotná a žalobkyni nepřisluší nijaký nárok z této dodávky vína a, pokud by jí na smlouvu tu bylo žalovaným něco plněno, byla by povinna to žalovanému vrátiti. Z toho důvodu je také plně odůvodněn názor odvolacího soudu, že splátka 1.000 Kč na společnou dodávku žalovaným vykonaná, má se počítati jediné na dodávku brandy, a dovolání jest v nepravu, dovozujíc, že tato splátka byla učiněna na celou dodávku a že ji sluší vykládati jako schválení smlouvy. Nesprávně vytýká dovolatelka dále, že mělo jí býti přiřknuto aspoň 687 Kč za onu část vína, kterou žalovaný již zpeněžil, jak se toho v odvolání dožadovala, neboť prý nešlo o změnu žaloby, žalobkyně naopak žádala zaplacení této částky z téhož právního důvodu kupní smlouvy, již prý pokládá jest za schválenou aspoň co do této na odprodané víno vypadající částky. Názor ten jest mylný, smlouva nicotná nemohla býti ani co do části dodaného předmětu schválena, důsledkem toho nemohla žalobkyně tuto částku uplatňovati z důvodu smlouvy kupní, nýbrž nanejvýše jen z důvodu neoprávněného obohacení, pokud tomu nevádí případné vzájemné nároky žalovaného na náhradu škody z této nicotné smlouvy.